

Workshop Intergenerationeel leren

Inleiding

Verslag werkwijze Huis Bergh sinds 2006

Jaarlijkse tentoonstelling wordt gemaakt op basis van de leerstijlen theorie van Kolb. Mensen leren op verschillende manieren. Kolb onderscheidt vier leerstijlen: de Dromer, Denker, Beslisser, Doener. Bij leren en bij museumbezoek hanteert de bezoeker zijn eigen leerstijl.

Vaak worden tentoonstellingen vooral gemaakt voor Denkers en Beslissers, met veel feitelijke informatie (etiketten, tekstborden, audiotour etc.)

In Huis Bergh proberen we de opstelling ook aantrekkelijk te maken voor Dromers en Doeners. Dat betekent dat we veel aandacht besteden aan kleur, licht en sfeer (een voordeel is dat het kasteel al zeer aansprekend is voor Dromers en Doeners), zonder de feitelijke informatie achterwege te laten. Zo hebben we bij de huidige tentoonstelling over graaf Hendrik van den Bergh de archiefstukken in de vitrines voorzien van kleine objecten die de aandacht trekken: een ganzenveer, een zegel, een bloem, een medaillon en tinnen Sinterklaasje bij een brief die over Sinterklaas gaat.

Bij de prenten met de krijgsverrichtingen van graaf Hendrik, doorgaans materiaal voor liefhebbers, hebben we opstellingen gemaakt van tinnen soldaatjes, geleend uit het Tinnen figuren-museum in Ommen.

Sinds 2007 maken we ook bij iedere tentoonstelling iets voor kinderen in de basisschoolleeftijd. We hadden al gemerkt dat deze kinderroutes ook volwassenen aanspreken, waarschijnlijk vooral de Dromers en de Doeners. Reden om het aspect museumbezoek en kinderen/volwassenen de komende jaren verder uit te diepen.

En zo komen we bij intergenerationeel leren waarbij in interactie de volwassenen van kinderen leren en kinderen van volwassenen.

Bij veel intergenerationele leerprojecten ligt de nadruk op de informatie die de volwassenen doorgeeft aan het kind. Wij willen extra aandacht besteden aan het proces kind/volwassene en volwassene/kind.

Kinderen, zeker kinderen in de basisschoolleeftijd, leren en kijken anders dan volwassenen. Door volwassenen deel te laten zijn van hun kijk- en leerproces krijgt het museumbezoek een extra dimensie.

Bij de tentoonstelling Hendrik van den Bergh hebben we daartoe een eerste pogingen gedaan. We hebben de Doe-het-zelf-Hendrik-rondleiding gemaakt die kinderen equipeert voor interactie met de volwassenen.

De rondleiding (een boekje) bevat drie benaderingen:

1. weetjes, expres weetjes die niet worden meegedeeld in de informatie voor de volwassenen
2. oefeningen in goed kijken
3. vragen waarbij het kind een eigen mening moet vormen

We gaan ervan uit dat extra informatie voor ouders niet nodig is omdat zij overal in de tentoonstelling op verschillende, bij hun leerstijl passende, informatie kunnen verwerven.

Intergenerationeel leren is een onaantrekkelijk woord, de Engelsen noemen het Family Learning, maar dat is moeilijk te vertalen.

Of het erg is zo'n onaantrekkelijke term te gebruiken, is de vraag. Het is een werkterm. Net zoals bezoekers zich niet bewust zijn dat aan een tentoonstelling de leertheorie van Kolb ten grondslag ligt, zullen ze ook niet merken dat ze een onderdeel zijn opvattingen over intergenerationeel leren.

Het uiteindelijke doel is niet het toepassen van theorieën, maar om een tentoonstelling voor bezoekers rijker en nog toegankelijker te maken.

Ons ideaal qua intergenerationeel leren gaat verder dan een aparte route voor kinderen. Ons streven is het aanbod voor kinderen, zonder dat het opvalt, te integreren in de opstelling.

Het onderwerp voor volgend jaar 2011 is De eenhoorn. Een uitstekend onderwerp voor zo'n experiment omdat de eenhoorn met name in de belevingswereld van kinderen een belangrijke plaats inneemt.

De case

Deelnemers krijgen een plattegrond uitgereikt van een zaal in een fictieve tentoonstelling. De aard van de tentoonstelling en de getoonde objecten worden kort omschreven.

Vraag is om bij deze opstellingen drie vragen (meer mag ook) voor kinderen te bedenken die intergenerationeel leren (dus de interactie met de volwassenen) bevorderen.

1. kijkvraag
2. vraag die een weetje oplevert
3. een vraag naar de eigen mening

Bespreken van de case per deelnemer

Annemarie Vels Heijn
Juni 2010